

LUND
UNIVERSITY

Vad säger forskningen om överskuldssättning?

ANDERS HÅKANSSON, PROFESSOR, ÖVERLÄKARE

Bakgrund – varför fokus på överskuldsättning?

Utbildnings- och forskningsbehov.

Ekonomiska problem är vanliga hos personer med psykisk sjukdom, och psykiska besvär är vanliga hos personer med ekonomiska problem.

Kompetens och strukturer finns för att hjälpa, men vårdkedjan mellan olika huvudmän skapas inte alltid.

Litet men växande antal forskningsstudier som analyserar överskuldssättning – med eller utan spelberoende – som riskfaktor för sjukdom och död.

Överskultsättning – vad är det?

- Administrativ definition
- Objektiv definition
- Subjektiv definition

Subjektiv definition (rekommenderad):

En överskultsatt individ är en individ som själv upplever sig inte kunna betala sina skulder, eller som har återkommande problem med att betala sina räkningar.

Överskuldssättning som hälsoproblem – samband med flera psykiatriska och somatiska besvär

RESEARCH ARTICLE

Association between over-indebtedness and antidepressant use: A cross-sectional analysis

Jacqueline Warth^{1*}, Niklas Beckmann¹, Marie-Therese Puth^{1,2}, Judith Tillmann¹, Johannes Porz¹, Ulrike Zier¹, Klaus Weckbecker^{1,3}, Birgitta Weltermann¹, Eva Münster¹

1 Institute of General Practice and Family Medicine, University of Bonn, Bonn, Germany, **2** Department of Medical Biometry, Informatics and Epidemiology (IMBIE), University Hospital Bonn, Bonn, Germany, **3** Faculty of Health/ Department of Medicine, Institute for General Medicine and Interprofessional Care, University Witten/Herdecke, Herdecke, Germany

Warth et al. *BMC Public Health* (2019) 19:957
<https://doi.org/10.1186/s12889-019-7231-1>

BMC Public Health

RESEARCH ARTICLE

Open Access

Over-indebtedness and its association with sleep and sleep medication use

Jacqueline Warth^{1*}, Marie-Therese Puth^{1,2}, Judith Tillmann¹, Johannes Porz¹, Ulrike Zier¹, Klaus Weckbecker¹ and Eva Münster¹

Warth et al., 2019. Enkätundersökning (n=699) i jämförelse med övrig befolkning (n=7115).

Vanligare hos överskuldssatta med antidepressiva medicinering (12 v 5%), även kontrollerat för övriga hälsovariabler, socio-demografi mm

Warth et al., 2020.

Vanligare hos överskuldssatta med sömnmedicinering (22 vs 6%), även kontrollerat för övriga hälsovariabler, socio-demografi mm

Research article

Open Access

Over-indebtedness as a marker of socioeconomic status and its association with obesity: a cross-sectional study

Eva Münster*¹, Heiko Rüger¹, Elke Ochsmann², Stephan Letzel¹ and André M Toschke³

Münster et al., 2009. Enkätundersökning (n=949) i jämförelse med övrig befolkning (n=8318).

Vanligare hos överskuldssatta med

- övervikt (57 vs 44%)
- obesitas (25 vs 11%)
- depression (39 vs 9%)
- lägre utbildning (40 sv 68%)
- rökning (63 vs 34%)

Research article

Open Access

Over-indebtedness and its association with the prevalence of back pain

Elke B Ochsmann^{*1,2}, Heiko Rueger³, Stephan Letzel³, Hans Drexler² and Eva Muenster³

Ochsmann et al., 2009. Enkätundersökning (n=949) i jämförelse med övrig befolkning (n=8318).

Stor skillnad i prevalens av ländryggsmärta hos överskuldsatta (80%) jämfört med övriga befolkningen (20%).

Studien visade bl a också betydligt högre frånvaro av idrottslig/fysisk aktivitet (54 vs 36%).

**Financial indebtedness and suicide:
A 1-year follow-up study of a
population registered at the
Swedish Enforcement Authority**

International Journal of
Social Psychiatry
2022, Vol. 68(7) 1445–1453
© The Author(s) 2021

Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/00207640211036166
journals.sagepub.com/home/isp

Yerko Rojas

Uppföljning av ärenden hos kronofogden 2015-2017 (n=180 842) jämfört med kontroller från övrig befolkning (n=928 265).

Betydande riskökning för suicid *under ett år efter registrering* (OR 2,50 [1,92-3,27]), kontrollerat för bl a antidepressiv medicinering, schizofreni, beroende, kön, ålder, arbetslöshet, kriminalitet m fl faktorer.

Ca 3 gånger högre suicidrisk i den överskuldssatta gruppen.

Dubblad risk för suicidförsök vid uppföljning om ärendet hos kronofogden kvarstår, jämfört med avslutade ärenden.

OPEN ACCESS

Evictions and suicide: a follow-up study of almost 22 000 Swedish households in the wake of the global financial crisis

Yerko Rojas, Sten-Åke Stenberg

Swedish Institute for Social Research (SOFI), Stockholm University, Stockholm, Sweden

Correspondence to
Yerko Rojas, Swedish Institute for Social Research (SOFI), Stockholm University, Stockholm SE-10691, Sweden; yerko.rojas@sofi.su.se

Received 27 July 2015
Revised 17 October 2015
Accepted 19 October 2015
Published Online First
4 November 2015

ABSTRACT

Background Millions of families across the world are evicted every year. However, very little is known about the impact that eviction has on their lives. This lack of knowledge is also starting to be noticed within the suicidological literature, and prominent scholars are arguing that there is an urgent need to explore the extent to which suicides may be considered a plausible consequence of being faced with eviction.

Method The present study's sample consists of all persons served with an application for execution of an eviction order during 2009–2012. This group is compared to a random 10% sample of the general Swedish population, ages 16 years and over. The

process of social marginalisation rather than ascribing them the key independent role they are currently being given in explaining diverse detrimental outcomes in individuals' lives.^{4,6–9}

This study is based on a unique data set made available to us by the Swedish Enforcement Authority, which contains information on all enforced expulsion orders for the period 2009–2012. With the help of Statistics Sweden, additional register-based data, including information on mental health and socioeconomic and demographic conditions, have been linked to this data set, making it possible to explore the extent to which being faced with an eviction is related to the subse-

Svenska utmättningsärenden 2009-2012, jämfört med kontroller från övrig befolkning.

Betydande riskökning för suicid *under ett år efter utmätningen*, OR 4,42 (2,95-6,64), kontrollerat för bl a antidepressiv medicinering, schizofreni, beroende, kön, ålder, arbetslöshet, kriminalitet m fl faktorer.

Ca 9 gånger högre suicidrisk i den överskuldssatta gruppen.

Unmet financial obligations and alcohol-related mortality: A nationwide register-based follow-up study

Yerko Rojas

School of Social Sciences, Södertörn University, SE-141 89, Huddinge, Sweden

Ärenden hos kronofogden 2015, tydligt **ökad alkoholrelaterad dödlighet** (OR 2,43 [1,77-3,32]) **under följande 5-årsperiod**, kontrollerat för psykisk sjukdom, socio-demografi och tidigare beroendediagnoser.

Ca 5 gånger fler alkoholrelaterade dödsfall i gruppen med ärende hos kronofogden.

MEDICINSKA
FAKULTETEN

Sök på denna webbplats

[Utbildning](#) [Forskning](#) [Samverkan](#) [Om fakulteten](#)

[Start](#) > [Nyheter](#) > "Förebygg suicid – våga fråga om spelberoende och ekonomi"

"Förebygg suicid – våga fråga om spelberoende och ekonomi"

Av Tove Smeds - publicerad 26 juli 2023

Gambling disorder, increased mortality, suicidality, and associated comorbidity: A longitudinal nationwide register study

ANNA KARLSSON^{1,2} and ANDERS HÅKANSSON^{1,2*}

¹Faculty of Medicine, Department of Clinical Sciences Lund, Psychiatry, Lund University, Lund, Sweden

²Clinical Research Unit, Malmö Addiction Center, Region Skåne, Sweden

(Received: May 28, 2018; revised manuscript received: September 8, 2018; accepted: October 14, 2018)

Background and aims: Gambling disorder (GD) appears to be an independent risk factor for suicide, and all-cause mortality has been sparsely studied in patients with GD. This study aims to explore mortality and suicide rates in individuals with GD compared to the general population as well as explore risk factors associated with all-cause mortality and suicide mortality. **Methods:** This is a nationwide register study on 2,099 individuals with a GD diagnosis in the Swedish inpatient and/or outpatient specialist health care system between the years of 2005–2016. Comorbid diagnoses from treatment episodes included in national registers were categorized into diagnostic groups according to the 10th revision of International Classification of Diseases, and prevalence rates (any occurrence during 2005–2016) were calculated for each diagnostic group. Multivariate Cox regression analyses on risk factors for death and suicide were performed, controlling for age, gender, and major categories of comorbidity. Standardized mortality ratios (SMRs) were calculated for men and women with regard to overall mortality and suicide compared to the general Swedish population. **Results:** The population consisted of 1,625 men and 474 women ranging from 18 to 83 years of age at first GD diagnosis (mean: 36.5 years). Sixty-seven individuals passed away, among whom 21 deaths were due to suicide. SMR calculations showed a 1.8-fold increase in mortality for individuals 20–74 years old with GD compared to the general population, and a 15-fold increase in suicide mortality. All-cause mortality was predicted by higher age and any treatment episode for cardiovascular disease, whereas suicide death was predicted by depression. **Discussion and conclusions:** Mortality and suicide rates are significantly elevated among individuals with GD. Although common mental health comorbidities did not predict overall mortality, depression predicted suicide death. Findings call for attention to long-term risk of death in GD patients and interventions against comorbid health problems.

Keywords: gambling disorder, suicide, mortality, comorbidity, standardized mortality ratios, nationwide

Sign in [Contribute](#) → **The Guardian**

News Opinion Sport Culture Lifestyle

World ▶ Europe US Americas Asia Australia Middle East Africa More

Gambling

🕒 This article is more than 1 year old

Problem gamblers at 15 times higher risk

Psychiatric Comorbidity and Economic Hardship as Risk Factors for Intentional Self-Harm in Gambling Disorder—A Nationwide Register Study

Anna Karlsson^{1,2*}, Olivia Hedén¹, Helena Hansson³, Jenny Sandgren⁴ and Anders Håkansson^{1,5}

¹ Department of Clinical Sciences Lund, Psychiatry, Faculty of Medicine, Lund University, Lund, Sweden, ² Department of Pediatrics, Skåne University Hospital, Malmö, Sweden, ³ Faculty of Social Sciences, School of Social Work, Lund University, Lund, Sweden, ⁴ Clinical Studies Sweden – Forum South, Skåne University Hospital, Lund, Sweden, ⁵ Malmö Addiction Center, Region Skåne, Malmö, Sweden

Försörjningsstöd: riskfaktor för suicidförsök/suicid vid spelberoende?

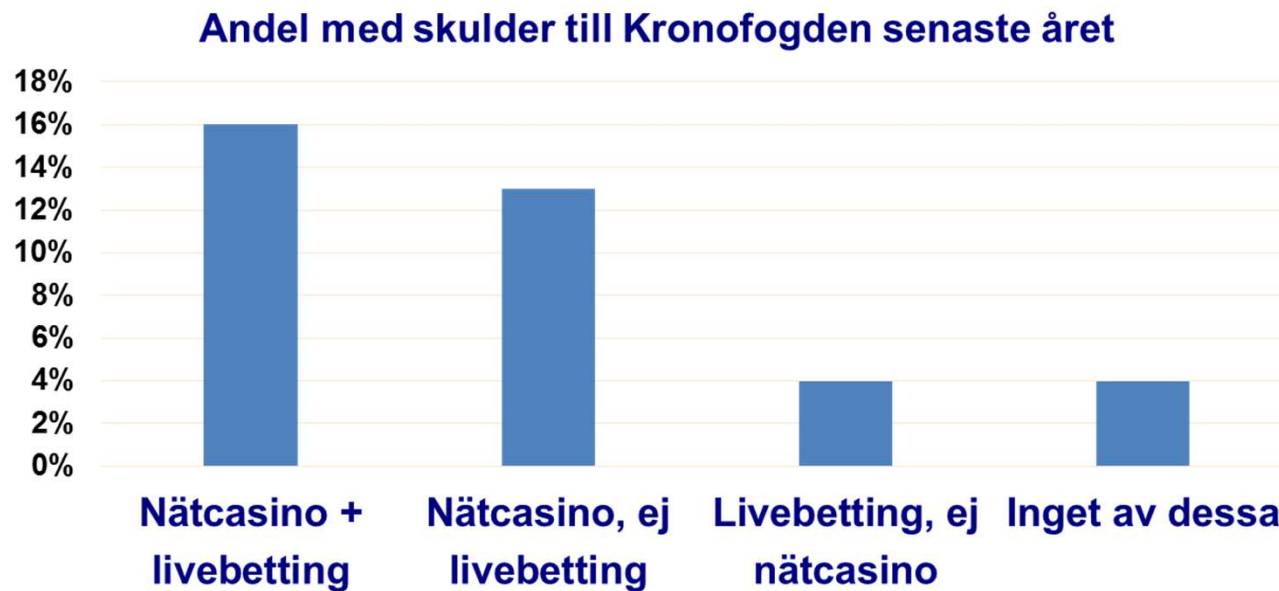
N=848 personer (spelberoendediagnos 2011-2014, uppföljning 4,9 år.)

Högre förekomst av suicidalt beteende (suicid + suicidförsök) hos personer med försörjningsstöd.

Inget samband när data samkörs med psykisk sjukdom.

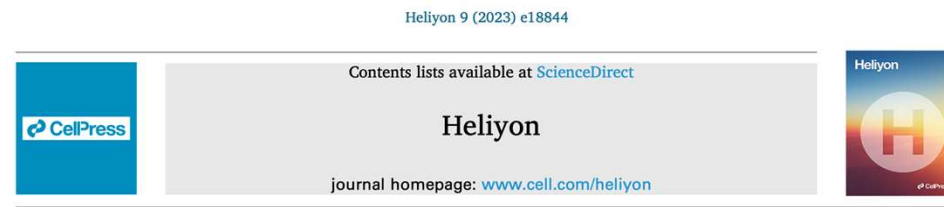
Försörjningsstöd hos 55% av personer med suicidförsök/suicid.

Nätspelandets roll i spelproblem: 1004 personer som har spelat på nätet (casino eller sportbetting) 10+ gånger senaste året (Håkansson & Widinghoff, 2010)

Överskuldssättning och spelproblem i befolkningen (Komzia, Bäckström & Håkansson, 2023)

- 1479 personer som har spelat om pengar minst en gång senaste året
- 65% män

Gender and maladaptive personality correlates in problem gambling and over-indebtedness: Novel findings from a cross-sectional study in Sweden

Nikoleta Komzia^{a,b,*}, Martin Bäckström^a, Anders Håkansson^{b,c}

^a Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Lund University, Lund, Sweden

^b Department of Clinical Sciences Lund, Psychiatry, Faculty of Medicine, Lund University, Lund, Sweden

^c Gambling Disorder Unit, Malmö Addiction Center, Malmö, Sweden

Överskuldssättning och spelproblem i befolkningen (Komzia, Bäckström & Håkansson, 2023)

- Högre förekomst av spelproblem (sannolikt spelberoende) hos kvinnor än hos män, 16 vs 9%
- Överskuldssättning rapporterad av 6 %
 - 9% av kvinnor och 5% av män

Gender and maladaptive personality correlates in problem gambling and over-indebtedness: Novel findings from a cross-sectional study in Sweden

Nikoleta Komzia^{a,b,*}, Martin Bäckström^a, Anders Håkansson^{b,c}

^a Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Lund University, Lund, Sweden

^b Department of Clinical Sciences Lund, Psychiatry, Faculty of Medicine, Lund University, Lund, Sweden

^c Gambling Disorder Unit, Malmö Addiction Center, Malmö, Sweden

Suicidal behaviour in over-indebted individuals: a cross-sectional study in Sweden

Henrik Levinsson, Sara Probert-Lindström, Rebecka Holmgren, Emma Nilsson Sundström & Richard Ahlström

To cite this article: Henrik Levinsson, Sara Probert-Lindström, Rebecka Holmgren, Emma Nilsson Sundström & Richard Ahlström (2023) Suicidal behaviour in over-indebted individuals: a cross-sectional study in Sweden, Nordic Journal of Psychiatry, 77:7, 669-675, DOI: [10.1080/08039488.2023.2218349](https://doi.org/10.1080/08039488.2023.2218349)

To link to this article: <https://doi.org/10.1080/08039488.2023.2218349>

Enkätstudie av 641 personer med ärende om överskuldäktning hos Kronofogden och som har varit föremål för utmätning.

Självrapporterade suicidförsök hos 19 procent och högre risk för ensamboende.

Health and Disability

Coping and financial strain as predictors of mental illness in over- indebted individuals in Sweden

REBECCA HOLMGREN,¹ EMMA NILSSON SUNDSTRÖM,² HENRIK LEVINSSON³ and RICHARD AHLSTRÖM⁴

¹*PBM, Malmö, Sweden*

²*Division of Psychiatry Malmö, Skåne Region, Malmö, Sweden*

³*Department of Psychology, Lund University, Lund, Sweden*

⁴*Mid Sweden University, Östersund, Sweden*

Holmgren, R., Sundström, E. N., Levinsson, H., & Ahlström, R. (2019). Coping and financial strain as predictors of mental illness in over- indebted individuals in Sweden. *Scandinavian Journal of Psychology*, 60, 50–58.

Enkätstudie av 561 personer med ärende om överskuldättning hos Kronofogden och som har varit föremål för utmätning. Psykiska besvär är vanliga hos överskuldssatta personer.

Mer forskning på väg

Forte, 2024-2026:

”Överskuldsetting och suicidalt beteende – kartläggning av riskfaktorer med särskilt fokus på unga vuxna, kön och spelberoende”

Henrik Levinsson, Richard Ahlström, Sara Probert-Lindström, Anders Håkansson

Regionalt fokus på överskuldsättning och suicidprevention

LUNDS
UNIVERSITET

Ekonomi, spel och suicid

Sändningen startar klockan 8.30

Konferensen genomförs i samarbete mellan:

SKÅNES KOMMUNER

REGION SKÅNE

LUNDS UNIVERSITET

svt NYHETER

Nyheter Lokalt Sport SVT Play Barn Tv-tablå Alla program Om SVT

SKÅNE

eventuella utbildningsbehov som olika instanser här.

Anders Håkansson, överläkare och professor vid Lunds universitet, tycker det är viktigt att olika parter samarbetar för att hjälpa överskuldssatta människor. Foto: Lunds universitet

Nytt nätverk ska fånga upp skuldsatta för att förebygga ohälsa

PUBLICERAD 11 AUGUSTI 2022

Som skuldsatt löper du två och ett halvt gånger större risk att ta ditt liv än om du är skuldfri. Det visar forskning gjord vid Södertörns högskola.

Senaste nytt från Skåne

- Alice mamma har ALS: "Vill leva som andra gör" 5 tim
- Här är dammarna som ska skydda Kristianstad vid skyfall 17 tim
- Elev misstänkt för grovt olaga hot mot skola i Lund 20 tim

Mest läst Skåne

- Här blir Jack uppträckt mot polisbil: "Inte trygg med polisen"
- Hot och hat leder till domarbrist i Skåne: "Skrämmande"
- Domaren Elton, 16, blev påhoppad av föräldrar: "De kallade mig blatte"

Senaste avsnittet i SVT Play

Några erfarenheter och medskick

- Troligen för liten kunskap i medicinska professioner om insatskedjan vid överskuldsättning
- Troligen för få inslag om överskuldsättning i utbildningen till vårdprofessioner
- Behov av att överskuldsättning identifieras även i somatisk vård
- Vikten av konsultativa grupper i samband med vräkningsshot
- Skuldsanering kan behöva kompletteras med medicinska insatser
- Flera forskningsbehov – t ex behov av att testa screening-rutiner i sjukvården

Kan vi ta lärdom från annan screening t ex i primärvård – våga fråga om pengar också?

Illustration: Sven Wåhlin

KLINIK OCH VETENSKAP

ETIK OCH LÄKARROLL

Att samtala om alkohol

»En praktika om samtalskonst på spirituellt nivå«

SVEN WÅHLIN, husläkare, Båsta vårdcentral, projektledare i Riskbruksprojektet, Statens folkhälsoinstitut sven.wahlin@rhi.se

Cirka 15 procent av befolkningen har ett riskbruk av alkohol -

lene tillfälle att diskutera alkohol på ett naturligt och patientcentrerat sätt. Det är ofta lämpligt att först utvärdera vad patienten själv vet om sin sjukdom: »Vad vet du själv om...?« Därefter erbjuder man information:

»Så bra, du vet ju redan en del. Vill du att jag ska berätta mer om...?« Det vill patienten naturligtvis, och därefter är öppen för information om olika faktorer där alkohol troligtvis bara är en av många. Därefter vill du veta hur

Illustration: Sven Wåhlin

Tack för uppmärksamheten!
anders_c.hakansson@med.lu.se
046-175596

Lunds universitet

Institutionen för kliniska vetenskaper

Enheten för klinisk beroendeforskning

Beroendecentrum Malmö, Region Skåne

Spelberoendemottagningen

Kvalitetsregistret GamReg Sweden – för
gambling och gaming i vården

LUNDS
UNIVERSITET

GAMREG SWEDEN

GamReg Sweden är ett kvalitetsregister som samlar kunskap för att förstå och förbättra vården av spel- och dataspelsberoende.